

Tijdingen van het

Sint-Nicolaasgenootschap

Driemaandelijks tijdschrift van het SNG-Vlaanderen en het SNG-Nederland jg. 25 nr. 4 (okt. - dec. 2014) P802140

(Foto Guus Smits)

De drie kinderen in de kuip te Salisbury

Colofon

Editie Nederland

Prijs

Per nummer	6,50 euro
Jaarabonnement:	
Met machtiging	25,00 euro
Zonder machtiging	27,50 euro

Betalingen SNG-Nederland

Rekening: Postbank 9398919
T.n.v. pennigmeester SNG-Nederland
O.v.v. lidmaatschap en naam

Secretariaat SNG-Vlaanderen

Raf Rumes
Eigenlostraat 39
B-9100 Sint-Niklaas
Tel. en fax +32 (0) 3 776 55 62
Secretariaat@sngvlaanderen.org
internet: www.sngvlaanderen.org

Secretariaat SNG-Nederland

André Scheltes
Braamkamp 529
7206 JB Zutphen
Tel. +31 (0) 6-22462258
secretaris@sngnederland.nl

Redactiesecretariaat SNG-Vlaanderen

Jos Daems
Hemelsbreedte 103
B-9112 Sinaai-Waas
Tel. +32 (0) 496 04 38 35
jos.daems@sngvlaanderen.org

Redactiesecretariaat SNG-Nederland

André Scheltes
Braamkamp 529
7206 JB Zutphen
Tel. +31 (0) 6-22462258
secretaris@sngnederland.nl

Inhoud

NICOLAAS in Noord-Italië en Zuid-Engeland	blz. 3
Nicolaas opent de weg naar vrijheid	blz. 7
Zwarte Piet op de catwalk	blz. 9
Ontmoetingen met de Sint in Cyprus	blz. 11
Actualiteit - Zwarte Piet	blz. 12
Congaudentes exultemus	blz. 14
Nieuwe Nicolaashymne in protestants liedboek	blz. 18
De mijter	blz. 22
De staf - Boekbesprekingen	blz. 23
Sinterklaas en Zwarte Piet bier	blz. 24

Bezoek onze webstekken

www.sngvlaanderen.org
www.sngnederland.nl

Sint's Kledingmagazijn

**Uw speciaalzaak voor luxe Sinterklaas en
zwarte pieten kostuums, haarwerken en grime**

In ons atelier maken wij uw kostuums geheel op maat.
Uw eigen ontwerp kunnen wij op uw verzoek laten
maken.

Wij verkopen o.a.
een replica van de TV Sint, hoofpietenpakken enz.
Wij zijn dealer van Kryolan, Grimas en Superstar.

Ons adres

Aletta Jacobsstraat 11
2642 AD Pijnacker telefoon 015 361.79.00
mobiel 06 53 348897
e mail sintskledingmagazijn@planet.nl
Bezoek op afspraak!

NICOLAAS in Noord-Italië en Zuid-Engeland:

bestaat er een overeenkomst?

Ook in het bestuurloze tijdperk kan ik het reizen niet laten, zeker niet als er onopgeloste zaken blijven knagen. Zo leidde de jaarlijkse excursie Rome met het Sondervickcollege mij op dinsdag 8 april weer naar de wijk achter het Pantheon. Nadien een bezoek aan Nicolaas in Engeland.

Met twee collega's besloot ik toch nog een keer een bezoek te brengen aan de Nicolaaskerk Dei Prefetti in Rome in de hoop pater Reginato te treffen met antwoorden. Het tijdstip: goed gekozen, net na de dienst van zes uur. En ja, van achter herkende ik de goedlachse priester die uit Amerika terug in Italië aan deze parochie gekoppeld was en over wie ik twee jaar terug ook al schreef. Hij zou voor mij gaan zoeken naar het antwoord op het mysterie van de transformatie van Nicolaas van de Russisch-Orthodox naar de Rooms-Katholiek op een schilderij in een altaar rechts midden in de kerk. Hij herinnerde zich mij en wist meteen waarvoor ik kwam. Hij wist mij te melden dat er heren van een vooraanstaand kunstconsortium (*Belle Arti Italiani*) gekomen waren die met x-rays gezien zouden hebben dat er oorspronkelijk een RK-Sint zou schuilgaan achter de Orthodoxe en dat rond 2000 de schildering weer in de 'oorspronkelijke staat' hersteld zou zijn. Hij geloofde daar echter geen snars van en zag er de Vaticaanse maffia (sic!) in, want kijkend naar het plafond kon hij toch niet anders constateren dat de Orthodoxe variant bedoeld was voor verering in deze kerk. Helaas –hij verontschuldigde zich net als de vorige keer- beschikte hij niet over computerkennis om mij meer wegwijs te maken, maar ik voelde dat ik weer een stapje dichterbij was. Handenschuddend en met een kaart en een brokje goede zin verliet ik met mijn twee collega's de kerk om het scholair-educatieve reisprogramma van die dag voort te zetten.

Twee weken later brak de voorjaarsvakantie aan en ik ging met mijn familie naar die andere grote geografische liefde: Engeland en wel in het Zuid-Westen: Dorset. Een mooie week met veel geologische bezoeken aan de Jurassic Coast, de prehistorische stenen van Stonehenge en het Romeinse Bath, maar natuurlijk ook wel weer een beetje op zoek naar Nicolaas. Zo wilde ik zeker een bezoek brengen aan de kathedraal van **Salisbury** omdat mij het graf van de *Boy Bishop* voor ogen kwam en bij een vorig bezoek (in lang vervlogen tijden) was ik daar te weinig van te weten gekomen.

Meteen bij binnenkomst in de kerk werd ik in de armen gedreven van een vrijwilligster die erg goed op de hoogte van de kerkenschappen bleek en mij linea recta naar het kleine graf bracht en in haar map de achtergrond bij het verhaal van de *Boy Bishop* wist te melden. Het graf, daterend uit de 13^e eeuw, is lang gezien als een graf van zo'n koorjongen die op Sinterklaasdag werd uitgeroepen tot de rolwisseling met de bisschop, maar het bordje van nu vermoedt toch dat onder de stenen het hart rust van Richard Poore (1217-1228), stichter van de kathedraal die wat zijn overige lichaam begraven zou liggen in Tarrant Crawford (Dorset).

Volgens het evangelie van Mattheus roept Jezus een jongen te midden van zijn discipelen aan wie hij gezag laat om hen een staaltje nederigheid te tonen. Dit verhaal wordt herdacht op 27 december als er een jongen uit het koor gekozen wordt tot *Boy Bishop*. Op de vooravond van *Onnozele Kinderen* tijdens de processie van de Vespers gaat men naar een kapel om te bidden en nemen de choristers (koorknapen) *de top step* in en de senior-members *de lowest step*. Tijdens het Magnificat daalt de bisschop af uit zijn troon en neemt de gekozen koorknaap plaats op de vrijgekomen plek. Aan het eind van de dienst zegent die de mensen met de bisschopstaf. De dag erna, 28 december, preekt de jonge boy bisschop en krijgt hij de offergave van de dienst, die hij naar eigen inzicht mag besteden (al moet het wel voor een goed doel zijn, zoals de opleiding van de choristers). 's Avonds gaat de jongeman voor tijdens het diner. Deze traditie bestaat tot op de dag van vandaag nog steeds!

Loop je naar het midden van de kerk en houd je rechts dan kom je vanzelf langs een prachtig polychroom beeld van Nicolaas met aan zijn voet de tobbe met drie aandoenlijke kinderen die zijn zegen krijgen. Elke keer weer weten de uitdrukkingen van de knapjes me te raken, hierop attent gemaakt door onze Nijmeegse leermeester Peter van Hasselt! (zie cover)

Een dag later rijden we door de typisch Zuid-Engelse plaatsjes, als er plotseling vervreemding zich van mij meester maakt. In **Wilton** doemt een kerkfacade op die zo uit een Toscaans landschap kan zijn weggeplukt: het blijkt de *St. Mary and St. Nicholas Church* te zijn. De bouwer van de kerk, Sidney Herbert, bleek fan te zijn van Toscane en besloot een architect aan te trekken die zijn wensen moest uitvoeren. We schrijven dan het midden van de 19^e eeuw. De kerk vervangt de oude Mariakerk op deze plek. Bijzonder gebouw met een kleine kloostergang –voor het idee-, een heuse campanile (klokkentoren), los van de kerk, een facade met roosvenster en aan de achterkant drie apsissen. Op de facade prijken de twee beschermers van de kerk en de rechterplek is voor Nicolaas, die een schip in zijn hand vasthoudt, zoals hij dat ook binnen in de kerk zal doen.

De midden-apsis achter het altaar heeft een reeks mozaïeken die doen denken aan de versieringen van byzantijnse kerken. Hoog in de nok Maria (die de kerk aanbiedt), God en rechts Nicolaas, die –zoals gezegd- een boot vasthoudt, terwijl hij gekleed is in een groene mantel. Rechts van hem staat de tekst *blessed Saint Nicholas*. Het mozaïek is van de hand van Gertrude Martin uit 1920 (die ook de beroemde Westminster RK. Kathedraal in Londen van mozaïeken voorzag). Net achter het altaar, ook nog in de midden-apsis, zien we Nicolaas nogmaals, maar dan half afgesneden in een van de zeven sedilia (zitplaatsen), ditmaal met de drie gouden ballen afgebeeld met in zijn hand de bisschoppelijke staf.

Mocht u in de buurt zijn, bezoek de kerk dan en word overdonderd, zoals ik daar die in mijn eentje de kerk even mocht bezitten...; mijn familie was wijselijk in de

auto blijven zitten totdat ik weer terug zou zijn 'van mijn merkwaardige hobby' en de reis voortgezet kon worden. Ze delen niet altijd de passie van de verzamelaar!

Datzelfde ritueel moest ik uitvoeren na een prachtige rit langs de Jurassic Coast. Iets landinwaarts ligt het sfeervol dorpje **Abbotsbury** met een mooie Nicolaaskerk. In de kerk –waar een folder om vriend te worden van de parish-church meegenomen kan worden- is naast een origineel geborduurd wapenschild (met daarop drie buideltjes) een mooi glas in lood te bewonderen, waar Nicolaas is afgebeeld naast de heilige Catherina. Nicolaas, omgeven door twee engelen, houdt een prachtige staf in zijn rechterhand en omklemt in zijn linker drie gouden munten of gouden zakjes. Hij is baardloos en heeft een groengele mantel aan en een witte ondermantel met blauwe zoom.

Op de laatste dag voltooi ik mijn Nicolaasroute in Zuid-Engeland door per ongeluk in een plaatsje aan het rechtereind van de Jurassic Coast, **Worth Matravers**, een high-tea te gaan gebruiken op advies van een Engelsman die we eerder waren tegengekomen. Lopend naar het theehuis hoorden we de Nicolaasklok ons vier maal welkom heten. Toch eerst de thee en scones en daarna de kerk. Een mooie kerk opgetrokken in de plaatselijke Purbeckstone. Gedachten aan Barfrestone kwamen bij me op. Het grote kerkboek heeft een leren kaft speciaal voor de kerk samengesteld en in een nis kijkt Nicolaas ons vriendelijk tegemoet: wederom een goudgroene mantel, wel met baard, een eenvoudige herdersstaf met krul in de rechterhand en links het evangelieboek met drie gouden ballen. De tekst op het voetstuk laat niets te wensen over: St. Nicholas. Wat is dat toch dat sommigen ook hun vakantie gebruiken om (meer of minder) traditionele afbeeldingen van Nicolaas te zoeken? Je komt zo vaak wel op de mooiste plekjes en hebt vaak de aardigste contacten. En dat is misschien nog wel het leukst!

Guus Smits

Nicolaas opent de weg naar vrijheid

We kenden op vele terreinen een turbulente herfst. En zo is het ons wellicht ontgaan dat vijftienvintig jaar geleden -in november 1989- de Muur tussen Oost en West tegen de vlakte ging. Dat ook Nicolaas tot dat mirakel bijdroeg, leerden mij twee recente bezoeken aan Leipzig. Kom, laten we de Nikolaikirche gaan ontdekken, waarvan men in 2015 de achthonderdvijftigste verjaardag viert.

De Nikolaistrasse voert in tien minuutjes van bij één van de grootste kopstations van Europa recht naar het *Nikolaikirchhof*. De kerk verrees vanaf 1165 op het kruispunt van twee handelswegen. Net in dat jaar had Leipzig stadsrechten en marktrechten verworven. De weg naar de Leipziger Messe lag open. Er was echt weinig verbeelding nodig om een schutspatroom te bedenken! Vandaag waakt de Lutherse kerk over het gebouw, maar de Rooms-katholieke parochie blijft er evenzeer welkom. Op het kerkplein schiet me uit alle richtingen het woord 'Nikolai' tegemoet: een speelgoedzaak, een restaurant, een antiquair. En kijk, wat een toeval: ik vind er '*aus dem Flämischen übertragen von Anna Valetton-Hoos*' een boekje uit 1955 met het verhaal 'De Nood van Sinterklaas' van Timmermans. En ook nog het vertelsel 'Ambiorix', mijn totem uit de tijd dat ik plichtsbewust het vaderland diende. Rinkelrinkel gaat de kassa.

Even terzijde van de kerk treft me een hoge gekartelde witte zuil, met in de top groene stenen palmtakken. 'Een kunstwerk van Andreas Stötzner uit 1999....' lees ik op een bordje. 'Hij gedenkt hiermee de Maandagbetogingen.' Een voorbijganger helpt me uit mijn onwetendheid: 'Als u straks in de heldere hallenkerk rondloopt, zal alles u meteen duidelijk worden. Deze zuil is een elfde broertje van de tien die binnen het gewelf schragen.' De poort zwaait open. Vlak bij de ingang word ik begroet door niemand minder dan de grote Johann Sebastian Bach; tot aan zijn dood in 1750 was hij hier en in de nabije *Thomaskirche* gedurende zevenentwintig jaar kantor. Meer dan één Passion werd hier voor het eerst uitgevoerd.

Terwijl heerlijke melodieën neerdwarrelen uit het orgel, neem ik plaats op één van de hagelwitte banken en blader door de geschiedenis. In het begin van de jaren Tachtig hielden jongeren hier voor het eerst -telkens in november- tiendaagse gebedsbijeenkomsten rond het thema Vrede. Een kerkgebouw was toen in de DDR de enige plek waar zo iets kon, terwijl in West-Duitsland gewoon op straat tegen bewapening kon worden gedemonstreerd. Uit dat initiatief sproten de Maandaggebeden, telkens om 17 uur. Tegen begin 1989 werd op die bijeenkomsten in de *Nikolaikirche* niet meer uitsluitend voor vrede gebeden; het ging ook over milieuvervuiling, dienstplicht, mensenrechten, vrijheid van meningsuiting, vrijheid van reizen. Het publiek bestond tegen dan ook helemaal niet meer uitsluitend uit gelovigen. Toen rook het communistische regime onraad: de kerk werd op maandagen omsingeld, deelnemers werden uiteengedreven en zelfs gearresteerd. Maar langzaam kabbelde de geweldloze protestbeweging tot buiten de muren van de Nicolaaskerk.

Toen kwam 9 oktober 1989, twee dagen na de veertigste verjaardag van de DDR. Dagen van machtsvertoon en geweld. Tegen het begin van de dienst bestond het kerkpubliek voor de helft uit leden van de Stasi en van de *Sozialistische Einheitspartei Deutschlands*. Vol ongeloof beluisterden ze fragmenten uit de Bijbel die opriepen tot geweldloosheid. Na de zegen van de bisschop wachtten buiten ontelbare sympathisanten, met flakkerende kaarsen in de hand. Luid klonk uit zeventigduizend monden de kreet 'Wir sind das Volk' ... En er werd niet meer ingegrepen. Een lid van het Centraal Comité verklaarde later: 'We hadden alles gepland, we waren op alles voorbereid. Maar niet op gebeden en kaarsen.' Het mirakel was geschied. En vanaf dan werd stilaan steen na steen uit de Muur gepeuterd. Betekent Nicolaas etymologisch niet 'overwinning van het volk'?

Herman Cole

PS Ga zeker eens neuzen in de webstek www.nikolaikirche-leipzig.de en klik op 'panorama'. Je leest er in het Duits en het Engels ook alles over de nakende jubelvieringen.

Zwarte Piet op de catwalk

De genootschapsdag van de Nederlandse afdeling op zaterdag 27 september 2014 in stond het teken 'Zwarte Piet op de catwalk'. Immers, Zwarte Piet en verhalen over de metgezel van Sinterklaas stonden centraal op de jaarlijkse genootschapsdag in Montfoort.

De belangstelling voor Zwarte Piet op de catwalk was groot, zo'n 60 belangstellenden. Om 11 uur opende voorzitter Jan van Wijk de dag en hij praatte de toehoorders bij over allerlei ontwikkelingen over het Sinterklaasfeest. De voorzitter ging in op onderwerpen als de rechtzaak omtrent de intocht in Amsterdam, de wisselende opstelling van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed aangaande Zwarte Piet, het onderhoud over Zwarte Piet bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van Lodewijk Asscher, de plannen van Gouda bij de landelijke intocht van Sinterklaas, het initiatief van de Heilige Landstichting "Red Zwarte Piet" (www.zwartepiet2014.nl) en de commotie omtrent de aanpassing van klassieke Sinterklaasliedjes.

Vervolgens kreeg Guy Daniëls het woord op de catwalk. Guy presenteerde zijn nieuwe boek met als titel "Minipiet". Daarbij liet Guy ook afbeeldingen zien en hij vertelde over zijn passie: het schrijven van met name kinderboeken. Daarna was er een ludieke boekpresentatie van een "mystery guest". Deze gast was secretaris André Scheltens. Hij presenteerde een boek met een schitterende omslag, maar alle pagina's waren nog leeg! Als laatste voor de pauze vertelde Jan van Wijk over zijn nieuwe boek "Betekenis van Zwarte Piet". Als blijk van waardering voor het vele werk van vele leden om jaarlijks een groots Sinterklaasfeest te organiseren overhandigde hij, op symbolische wijze, aan Rieny Hagenaars, voorzitter van de Stichting Sint-Nicolaas te Bergen op Zoom, het eerste exemplaar op de genootschapsdag.

Tijdens de pauze was het niet alleen tijd voor een drankje en een broodje, maar ook om een bezoek te brengen aan de jaarlijkse Sinterklaasmarkt. Op deze markt stond maar liefst een tiental marktkramen. Vele bijzonderheden van het Sinterklaasfeest werden te koop aangeboden. Er werden goede zaken gedaan en menig bezoeker verliet de markt met een volle tas curiosa en andere waardevolle bijzonderheden van het Sinterklaasfeest, zoals boeken, kaarten en platen.

Na de pauze kreeg Paul Jansen plaats op de catwalk. Paul belichtte het onderwerp "SNG en social media" en benadrukte daarbij onder andere het belang van Facebook. Daarna betraden Harold Verwoerd en Marc Gilling de catwalk. Zij vertegenwoordigden de Pietengilde en gingen in op de veranderingen van Zwarte Piet gedurende de afgelopen decennia. Ook lichtten zij hun juridische stappen toe om Zwarte Piet in de juiste context te plaatsen. Zij spraken over een machteloos gevoel als keer op keer Zwarte Piet onder vuur ligt en daardoor de aanvallen op het Sinterklaasfeest blijven duren.

Het Team ATS Events kwam op de catwalk met "Zwarte Piet, komt ie wel of niet ...?" Hierbij was opnieuw André Scheltens de smaakmaker met het vertonen van vele, humoristische foto's. André liet zien dat Zwarte Piet stof doet opwaaien en permanent in de belangstelling staat. Bewonderenswaardig van hem was dat hij zijn presentatie zo actueel had voorbereid, dat zelfs het medianieuws over Zwarte Piet van

de ochtend van 27 september in zijn presentaties was verwerkt.

Rond de klok van drie uur kwamen Zwarte Pieten en Sinterklazen op de catwalk. Zij showden nieuwe kleding voor de Spaanse gasten. Ruud Lanjouw van Feest & Kleding, gaf toelichting bij de pakken, die onder meer van polyester en fluweel waren gemaakt. De kleuren blauw en rood domineerden. De haarwerken en schmink waren van Luc Heukeroth. Luc vertelde op duidelijke wijze waarom hij koos voor afwijkende haardrachten van Zwarte Piet. Ook lichtte hij de gebruikte kleuren schmink toe van de merken Grimas en Kryolan. Deze presentaties werden opgeluisterd door een vijftal jonge, dansende, dames-Zwarte Pieten. Zij toonden verschillende haardrachten en kostuums. Naast aandacht voor Zwarte Piet op de catwalk was er ook voor Sinterklaaskostuums plaats. Ruud en Luc vertelden over de kleding van de Goedheiligman. De haartooi en kleding van de drie Sinterklazen waren opvallend verzorgd. Tijdens de presentatie werden ook Sinterklaasliedjes gespeeld en de aanwezigen zongen de teksten uit volle borst mee.

Ook deze genootschapsdag was een voltreffer. De belangstellenden toonden zich zeer ingenomen met hetgeen zij hadden meegemaakt. Grootse beleving, wat een fijne dag en mooi om dit weer mee te maken, waren enkele van de vele gehoorde, positieve geluiden. Tot slot bedankte de voorzitter de catwalkdeelnemers, de vele belangstellenden en André voor de organisatie van deze onvergetelijk, mooie dag.

Jan van Wijk
Foto 's Marinus Otter

Ontmoetingen met de Sint in Cyprus

Wie het eiland Cyprus bezoekt en even de kaart bekijkt zal het zeker niet ontgaan zijn hoeveel dorpjes, kloosters, of kapellen de naam van een heilige dragen. Agios is Grieks voor heilige.

De Agios Nikolaos en Agios Georgios wedijveren er om ter meest. Er zijn twee dorpen met de naam Agios Nikolaos, terwijl de naam verder nog opduikt voor een kapel, klooster of kerk.

In het noordelijke Turkse deel

- 1) Nabij het uitzichtspunt **Kantara** het klooster van Agios Nikolaos.
- 2) In de baai van Morfou nabij het stadje **Soloi** de kerk van Agios Nikolaos
- 3) Iets zuidelijker net onder **Lefka** de mijn van Agios Nikolaos

Klooster van Agios Nikolaos

In het zuidelijke Griekse deel

- 1) Langs de baan B-9 even onder Kakopetria, midden in het Troodosgebergte, **Agios Nikolaos tis Stegis**. Een oud byzantijns kerkje met binnenin op een zijwand een oude, verweerde fresco van Nikolaos.
- 2) Langs de baan E-908 even boven **Lampadistis**, de kerk van Agios Nikolaos
- 3) Iets meer noordelijker dicht bij **Pentalia** eveneens een kerk van Nikolaos
- 4) In het uiterste zuiden in de britse militaire zone het dorpje **Agios Nikolaos ton Gatan**

Wim Bleijenbergh

Agios Nikolaos tis Stegis

Actualiteit

Een nieuwe rubriek gevoed door SNG-Nederland.

Het is woensdag 3 september en ik lees op de weg naar mijn werk in de Metro:

In België blijft Piet nog zwart

Teksten als: De Belgen kijken verbaast naar de hoog oplopende Zwarte Pieten discussie in ons land. Ze slaan met stijgende verbazing de heftige discussies in Nederland gade. Iets veranderen aan Zwarte Piet in België is helemaal niet aan de orde.

Raf Rumes wordt erbij gehaald met de uitspraak "*Piet heeft niets te maken met een koloniaal verleden*". Raf vindt het ook typisch Hollands, altijd maar met dat vingertje te zwaaien. Deze keer door een klein groepje kleingeestige mensen.

En dan kun je er tegenwoordig op wachten, Op Facebook en Twitter vliegen voor- en tegenstanders elkaar in de haren. '*Zijn de Belgen toch slimmer dan wij?*' was een veel gebruikte reactie. Sommige Hollanders overwogen naar het Zuiden te emigreren.

Maar ook kritiek op zowel Belgen als Nederlanders. Die Belgen snappen wel vaker iets niet. Ze zijn al jaren onderwerp van Hollandse spot en hoe is het dan mogelijk dat ze voor een potje zwarte schmink ineens tot held van menig Nederlander zijn uitgeroepen. Misschien zijn Nederlanders dan toch niet zo slim als dat ze dachten te zijn.

Nou, dat zijn ze ook niet.

Die niet zo slimme Nederlanders zien dat er wordt gediscussieerd op de social media en gereageerd in kranten. Ze zien dat voor- en tegenstanders zich presenteren op TV en radio. Ze zien de overige media op hun beurt de vuurtjes weer aanwakkeren. Ze zien dat in beroep wordt gegaan tegen de uitspraak van de rechter en dat de Raad van State versneld een uitspraak gaat doen.

Allemaal acties en reacties maar we zijn met zijn allen hier in de Lage Landen niet in staat de consequenties te overzien. Blijft hij zwart dan zal de kleine groep tegenstanders blijven ageren. Moet hij veranderen dan zal het gevolg daarvan pas in de volle omvang duidelijk worden. De Nationale intocht, betaald door de publieke omroep, zal dan wijzigen maar daar zit het probleem niet.

Dat zit bij al die uit vrijwilligers bestaande intochtcommissies die in hun eigen dorp of stad een intocht moeten organiseren waar ze niet achter staan. Waar in verband met een verhoogd risico in veiligheidsplannen hogere eisen worden gesteld. Het is dus niet onmogelijk dat vele intochten worden afgeblazen.

En dan pas wordt duidelijk dat Nederlanders eigenlijk niet zo slim zijn en moeten accepteren dat met het verdwijnen van Zwarte Piet ook het Sinterklaasfeest verdwijnt.

Even om u een beetje gerust te stellen,
ik heb een prachtig nieuw Sinterklaaspak besteld

Het is 2 november.

Mijn pak is persoonlijk aan huis bezorgd. Een echte Adrie van Oorschot. Wat een prachtexemplaar. En wat Zwarte Piet betreft het wordt steeds spannender maar het tij lijkt te keren. Steeds meer voorstanders roeren zich. En ook het SNG Nederland haalde gisterochtend het ANP nieuws. We hebben de NTR opgeroepen om te stoppen met het presenteren van andere Pieten dan de traditionele ZWARTE. Nota bene de NOS kwam vrijdag met het bericht dat ze onderzoek hadden gedaan naar de intochten bij 211 gemeenten. Overal blijft Zwarte Piet gewoon Zwarte Piet.

En ik was gisteren bij mijn kapper voor het ophalen van mijn haarwerk en toen hoorde ik dat er gemeenten in het Noorden van het land zijn die om een punt te maken in de hele discussie het dubbele aantal pieten mee laten lopen en voor alle duidelijkheid ZWART. Tot het moment van binnenkomst in Nederland zal het nog wel een beetje onrustig blijven maar ik heb goede hoop dat het allemaal gaat goedkomen. Maar ik ben dan ook Sint en die zegt dat wel vaker.

André Scheltes

Zwarte Piet en de politiek

Op donderdag 25 september 2014 was ik welkom op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Den Haag. De uitnodiging was ook aangenomen door onder meer het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed, het Pietengilde, de burgemeester van Gouda, de NTR en RTL-Telekids.

De bijeenkomst van ruim een uur, stond onder voorzitterschap van minister Lodewijk Asscher. Er werd niet gesproken over de inhoud van het Sinterklaasfeest, maar wel over de commotie in Nederland over Zwarte Piet. Verbazend vond ik, dat de aanwezige tegenstanders van Zwarte Piet niet echt op de hoogte waren van de veranderingen die Zwarte Piet de afgelopen jaren heeft ondergaan. Zwarte Piet is gelijkwaardig aan Sinterklaas, spreekt correct Nederlands, draagt niet steeds kroeshaar en grote, rode lippen heeft Zwarte Piet allang niet meer. Verder stelde ik, dat Zwarte Piet zwart was, is en blijft en dit mede gezien de eeuwenoude Europese cultuur van de metgezel van Sint-Nicolaas. Zwarte Piet heeft dan ook niets te maken met racisme, discriminatie en slavernij.

Het doel van het gesprek was op een respectvolle en volwassen wijze in dialoog te zijn. De bijeenkomst was prettig en ontspannen, maar veel meer dan een gesprek was de oogst niet en meer had ik ook niet verwacht. Immers, de standpunten tussen voor- en tegenstanders van Zwarte Piet liggen nogal uiteen. Opgemerkt werd, dat iedereen het Sinterklaasfeest viert vanuit goede intenties. Het feest is van en voor iedereen. Duidelijk bleek opnieuw, dat enkele mensen zeggen, dat zij zich gekwetst voelen door de typering van Zwarte Piet. Echter, Zwarte Piet wil niemand kwetsen. De beeldvorming bij tegenstanders van Zwarte Piet is niet die van de metgezel van Sinterklaas anno 2014 en dat is jammer! Aan het eind van de bijeenkomst overhandigde ik minister Asscher mijn nieuwste boek "Betekenis van Zwarte Piet" en vertelde hem dat veel van wat tijdens de bijeenkomst is gezegd in het boek is opgenomen. In het begin van 2015 komt er nog een gesprek.

Half oktober 2014 wilden een paar Tweede Kamerleden opheldering over een geheim Pietoverleg. Minister Asscher heeft op 27 oktober 2014 geantwoord, dat dit overleg inmiddels heeft plaats gevonden. Het Nederlandse kabinet wil niet opleggen hoe het Sinterklaasfeest moet worden gevierd. De regering komt ook niet met een wet of richtlijn, maar doet wel een beroep op ieders verantwoordelijkheid om er een feest van iedereen van te maken.

Jan van Wijk

Congaudentes exultemus

Het meest populaire Sinterklaaslied uit de Middeleeuwen

"Congaudentes exultemus" was in de Middeleeuwen de bekendste en meest wijd-verspreide Nicolaashymne. Wie het schreef en componeerde en waar dat gebeurde is en blijft een vraagteken. Een oude Franse legende schrijft dit oude Sinterklaaslied toe aan een Barese musicus van het einde van de 11^e eeuw. Is het zuivere fictie of zit er een kern van waarheid in?

In Bari was er een man van goede afkomst, knap om zien en een begaafd dichter en musicus. Hij bestuurde een school in de eerste jaren na de Translatio van de Heilige Nicolaas. Deze magister - wiens naam niet wordt genoemd - werd verliefd op een bloedmooie Barese weduwe. Zij bezat niet alleen haar fysische schoonheid, maar ook zeer veel roerende en onroerende goederen en christelijke deugden.

Hij ging haar gangen na en ontdekte dat ze elke avond naar de kerk van de Heilige Nicolaas ging, naar de crypte waar zijn relieken werden vereerd. Hij trok er ook heen, ging naast haar staan en bekende haar zijn liefde. Zij berispte hem om juist deze plaats uit te kiezen voor een dergelijke verklaring. Verder aandringen had was zinloos, want ze was niet zinnens om toe te geven aan zijn verzoek.

Haar woorden stelden de jonge, beloftevolle muzikant erg teleur. Maar, ondanks zijn teleurstelling en zijn diepe droefheid, verloor hij de moed niet helemaal en besloot een nieuw gunstig moment af te wachten. Zijn geduld werd beloond. Op een dag nodigde de weduwe heel wat belangrijke personen, ook hem, uit voor een diner. Terwijl de gasten spraken over de translatio van de Heilige Nicolaas, hekelde de weduwe het gebrek aan initiatief van Barese clerus die nog geen responsorium of prosula had gecomponeerd ter ere van de Heilige. Ze besloot haar bedenkingen met de belofte dat ze wat dan ook zou schenken aan wie gebeden of hymnen zou maken de faam van de Wonderwerker waardig.

Vol emotie moet de jonge musicus deze openbare belofte aanhoord hebben. Zodra hij thuis was, ging hij naar zijn werktafel en gooide zich volledig op het componeren van een hymne ter ere van de Heilige Nicolaas. De hoop dat zijn talent de weg naar het bevredigen van zijn passie zou openen ondersteunde zijn enthousiasme.

Enkele dagen later gingen een aantal muziekstukken rond in de stad en iedereen loofde de schoonheid ervan. Velen drukten de hoop uit dat het een volledig hymne zou worden. De weduwe, die beseftte dat dit ten minste voor een deel haar verdienste was, herhaalde - om een duwtje te geven aan het afwerken van de compositie - haar belofte dat ze de componist zou geven wat hij ook maar wou.

Aangespoord door deze nieuwe belofte componeerde de musicus twee liturgische gezangen die op geen tijd heel Europa rondgingen: de hymne "Congaudentes" en het responsorium "Confessor Dei Nicolaus". De muziek van de twee composities was vol leven en geestdrift. God bezong zo door de mond van een zondaar op miraculeuze wijze de deugden en daden van zijn dienaar Nicolaas. En de weduwe kon er niet onderuit zich aan te sluiten bij de lofbetuigingen aan de musicus die van overal kwamen.

Toen de naam van de componist bekend raakte, probeerde de weduwe, hun ontmoeting in de crypte indachtig, te vermijden dat hij te vertrouwelijk zou worden. Maar

hij herinnerde haar aan haar openbare belofte. Toen ze vroeg welke van haar bezittingen hij wou, antwoordde hij dat hij geen goederen wou. Hij wou alleen met haar de liefde bedrijven. Gechoqueerd door zijn verzoek, legde ze hem uit dat zij "alles" niet had bedoeld zoals hij het invulde. Daar ze zijn hardnekkigheid gewaarwerd, zei ze dat ze aanvaardde haar belofte na te komen, maar niet voor die nacht. Ze had tijd nodig om alles zodanig voor te bereiden dat haar reputatie niet zou worden geschaad ...

Uiterst bezorgd over deze gang van zaken, ging de weduwe die avond, als gewoonlijk naar de crypte van de Heilige Nicolaas. Diep in gebed richtte ze zich tot de Heilige Maagd en de heilige Nicolaas en vroeg vergiffenis voor haar onvoorzichtigheid en bad om raad over wat ze moest doen om te voorkomen dat haar zuiverheid werd geschonden.

Terwijl ze aan het bidden was ging de Heilige Nicolaas naar het huis van de musicus. Daar zat de jongeman zich te beklagen dat hij de weduwe uitstel had gegeven. De Heilige greep hem vast, rukte hem van z'n stoel, gooide hem met geweld op de grond en begon hem af te ranselen. Verbaasd en met pijn overal vroeg de jongeman: *"Wie ben je en waarom pak je me zo aan?"* De Heilige antwoordde: *"Ik ben Nicolaas, de Heilige voor wie je mooie hymnen en prosulae hebt geschreven. Maar je eert me met je lippen, terwijl je tegelijkertijd schande over me brengt met je begeerte. Een beloning moet je niet verwachten van mijn trouwe weduwe, maar van Hem die je de gave van de muziek schonk."* Diep geraakt door dit visioen ging de musicus naar de crypte, vertelde wat er gebeurd was en vroeg vergeving aan de weduwe.

Vanaf dan leefden beiden een leven de giften waardig die zij hadden gekregen, met een grote devotie voor de Heilige Nicolaas die hun zielen gered had

"Se non è vero, è ben trovato" zou je kunnen zeggen, maar heel wat wijst erop dat in dit verhaal een historische kern zit: de hymne kan best in Bari geschreven zijn, kort na de translatio (1087) en de oudst bewaarde partituur wordt einde 11e eeuw gedateerd.

Misschien hebben Franse pelgrims dit verhaal wel meegebracht uit Bari, waarnaar men al heel vlug uit Frankrijk op bedevaart ging

Luc Vermeulen

Congaudentes exultemus vocali concordia Ad beati Nicolai festiva solemnia;	Ons samen verheugend, juichen wij met vereende stemmen op het plechtige jaarlijkse feest van de gelukzalige Nicolaas
Qui in cunis adhuc iacens servando ieiunia A papillis coepit summa promereri gaudia.	Die nog in de wieg liggend, door de vasten te onderhouden aan de moederborst de hoogste vreugde begon te verdienen
Adolescens amplexatur literarum studia, Alienus et immunis ab omni lascivia.	als jongeling omhelsde hij de studie der let- teren onbekend met en immuun voor iedere los- bandigheid

Felix confessor, Cuius fuit dignitatis vox de coelo nuntia! Per quam provectus, Praesulatus sublimatur ad summa fastigia.	Gelukkige belijder van wiens waardigheid een stem uit de hemel berichtte die daardoor (=stem) bevorderd, werd opgetild tot de hoogste toppen van het bisschopsambt
Erat in eius animo pietas eximia, Et oppressis inpendebat multa beneficia. Auro per eum virginum tollitur infamia, Atque patris earundem levatur inopia.	Er was in zijn hart een buitengewone vroomheid en aan onderdrukten deed hij vele weldaden met goud werd door hem schande voor maagden voorkomen en aan de armoede van de vader een eind gemaakt
Quidam nautae navigantes, Et contra fluctuum saevitiam luctantes, Navi pene dissoluta, Iam de vita desperantes, In tanto positi periculo, clamantes Voces dicunt omnes una:	Zekere matrozen tijdens de vaart worstelend tegen de woede van de golven waarbij het bootje bijna in tweeën brak Ja, reeds wanhopend aan het leven in zo'n groot gevaar geraakt, roepende zeiden allen met één stem
"O beate Nicolae, Nos ad maris portum trahe De mortis angustia. Trahe nos ad portum maris, Tu qui tot auxiliaris Pietatis gratia."	O gelukzalige Nicolaas, sleep ons naar de zeehaven uit de benauwenis van de dood Sleep ons naar de zeehaven Gij die zovelen te hulp komt dankzij uw vroomheid
Dum clamarent, nec incassum, "Ecce!" quidam dicens, "assum Ad vestra praesidia." Statim aura datur grata Et tempestas fit sedata: Quieverunt maria.	Terwijl zij riepen, niet vruchteloos, "Zie!" zei iemand, "hier ben ik tot uw bescherming" Terstond melde zich een aangenaam briesje aan en de storm bedaarde, tot rust kwamen de zeeën
Ex eius tumba manat unctionis copia Quae infirmos omnes sanat per eius suffragia	Uit zijn tombe stroomt een overvloed aan zalving die alle zieken geneest op zijn voorspraak
Nos, qui sumus in hoc mundo, Vitiorum in profundo Iam passi naufragia, Gloriose Nicolae, Ad salutis portum trahe, Ubi pax et gloria.	Wij die in deze wereld zijn in het diepste van het verderf en die al schipbreuk hebben geleden Roemrijke Nicolaas sleep ons naar de haven van de redding waar vrede en eer zijn

Ilam nobis unctionem Impetres (impetret) ad Dominum, Prece pia, Quae sanavit laesionem Multorum peccaminum In Maria.	TDie zalving voor ons bewerk (bewerkt hij) ze bij de heer door uw vroom gebed waardoor hij de wonde heeft genezen van de vele zonden in Maria [en in de zeeën (woordspeling)]
Huius festum celebrantes gaudeant per saecula Et coronet eos Deus post vitae curricula! (et coronet eos Christe)	Mogen zich in eeuwigheid verheugen die dit feest vieren En krone hen God na hun levensloop (En krone hen Christus)
Amen dicant omnia!	Amen zeggen allen!

Nieuwe Nicolaashymne in protestants liedboek

Sinds 25 mei 2013 heeft vrijwel heel protestants Nederland en Vlaanderen een nieuwe zangbundel, getiteld *Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk*. Opmerkelijk is, dat er plaats ingeruimd is voor een heuse Nicolaashymne. Het staat in de afdeling geloofsgetuigen als lied 745.

Wars van heiligenverering

Protestanten moeten van oudsher weinig van heiligenverering hebben, een typische uiting van het katholicisme. Denk maar aan de beeldenstorm in 1566, waarbij door heethoofdige protestanten o.a. veel heiligenbeelden werden vernietigd. Bekend is ook dat predikanten in de 17^e eeuw tevergeefs getracht hebben het Sint-Nicolaasfeest uit te bannen, o.a. omdat die viering een van oorsprong katholieke heilige betrof aan wie allerlei mirakelen werden toegeschreven. Gelukkig is er in onze tijd sinds decennia de zogenaamde oecumenische beweging waardoor protestanten en katholieken nader tot elkaar zijn gekomen en is er veelal respect voor elkaars visie. Zo kon het gebeuren dat liederen van dichters van rooms-katholieke origine in het oude en het nieuwe protestantse liedboek terechtkwamen.

Nicolaashymne van Andries Govaart

Maar liefst 57 liederen, waaronder de Nicolaashymne, zijn in het vorig jaar verschenen Liedboek gedicht door Andries Govaart (geb. 1954). Hij studeerde theologie en liturgiek in Nijmegen en schreef veel mooie kerkliederen en liturgische teksten.

Andries Govaart

Dit is zijn hymne over Sint-Nicolaas:

Uit de schemer van de tijden

*Uit de schemer van de tijden doemt een oergestalte op,
met legenden, staf en mijter, beeld van het erbarmen Gods.
Nicolaos, zegevieren zal het recht voor heel het volk,
sta ons bij nu wij hier bidden, wees van onze woorden tolk.*

*Voor het kind dat niet kan spelen en geen veilig huis meer kent;
dat geen kans krijgt om te leren, uitgebuit wordt en miskend;
dat geweld gewoon gaat vinden en gepantserd verder leeft...
God, behoed al deze kind'ren, dat uw aarde toekomst heeft.*

*Sint Niklaas, die weet wat recht is en wat slecht is ondervangt,
vrijgekocht heeft hij drie dochters van een redeloze man.
Driemaal werpt hij gulden klompjes door het venster aan de straat,
driemaal ziet een dochter toekomst, wordt een vrouw, krijgt nieuwe staat.*

*wie reizen in den vreemde, voor wie overvallen wordt
door de stormen, door de schemer, door de honger, door tekort,
die geen eigen grond meer hebben, die gevlucht zijn om het brood;
God, dat wij elkaar behoeden én in weelde én in nood.*

*Al wie varen op het water, zelfs de scheepslui op de wal,
mogen om Sint Niklaas vragen, want hij kent zijn makkers wel.
Op de zeeën, woedend, ziedend, in de stilte voor de storm,
in gebed of in verstrooiing, Nicolaos, pleit voor ons.*

*De legende van de bruidsschat
(Gentile da Fabriano 1370-1427)*

We zien dat in de laatste drie coupletten gerefereerd wordt aan de legende van de bruidsschat en aan het feit dat Sint-Nicolaas beschermheilige is van de reizigers en de zeevarenden (en de beste stuurliu aan de wal).

Ontstaansgeschiedenis

Omdat ik benieuwd was hoe dit lied tot stand is gekomen, legde ik Andries Govaart langs elektronische weg enkele vragen voor, die hij gedegen en uitvoerig heeft beantwoord. Zo vroeg ik mij af of het lied op verzoek was geschreven of op eigen initiatief. *'In 2000 ben ik gevraagd om teksten te schrijven rond de zeven heiligen die hun naam hebben gegeven aan de zeven kerken van het kerkenkruis in Utrecht. Willem Wander van Nieuwkerk heeft daar de muziek bij geschreven. Dat is de Utrechtse Heiligenspiegel geworden.'*

Het is interessant om het gedeelte van de Heiligenspiegel over Sint-Nicolaas nader te bekijken. Het bestaat uit drie delen, aangezien het getal drie een belangrijke rol speelt in de legendes rond Nicolaas. Het eerste deel bestaat uit een tekst uit het Bijbelboek Exodus: *"De Levende sprak: Ik heb de ellende van mijn volk in Egypte gezien, de jammerklachten om zijn onderdrukkers gehoord; ja, ik ken zijn lijden. Ik daal af om mijn volk te bevrijden."* (Exodus 3: 7), omdat hiermee Sint-Nicolaas goed wordt getekend en hij zo een getuige wordt van Gods woord, aldus de toelichting op de Heiligenspiegel. Deel twee bestaat uit het eerste couplet van lied 745, gevolgd door een opsomming van 46 patronaten van Nikolaos, waaronder 'maagden, kinderen en scholieren', 'pelgrims en reizigers', 'schippers, zeelieden en vissers'. Het wordt afgesloten door een voorbede. Ik licht daar een paar bedes uit:

Bidden we tot God, vol erbarmen: voor vrouwen, die worden misbruikt, gemaakt tot willoze handel, (...) voor kinderen wier leven is gebroken, die zijn afgesneden van hun oorsprong, die geen mens meer vertrouwen, geen nabijheid verdragen...

Andries Govaart: *'U ziet dat toen het eerste couplet is ontstaan en enkele ideeën (bij de voorbede) voor de coupletten. Van de Domkerk-cantorij kreeg ik een paar jaar later de vraag of ik dit couplet wilde uitbreiden naar een lied. Dat heb ik toen gedaan. Ik denk dat Remco de Graas daar toe de melodie bij heeft geschreven.'* Op internet werd gesuggereerd dat Govaarts hymne gebaseerd zou zijn op Anglicaanse voorbeelden. Daar blijkt echter geen sprake van te zijn: *De tekst van deze hymne is geheel van mijn hand en ontstaan na bestudering van de literatuur over Nicolaos en onderzoek naar de gregoriaanse hymnen.*

We zagen al, dat *Uit de schemer van de tijden* al door twee componisten van een melodie is voorzien. Voor het Liedboek is daar op verzoek van de redactie een andere melodie bij gezocht door de kerkmusicus Christiaan Winter en hij vond die van het magistrale Blaenwern van de uit Wales afkomstige William Rowlands (1860-1937). Wie wil weten hoe dit lied klinkt, kan het via You Tube beluisteren.

Waarom in een protestants liedboek?

Weet u wat de beweegredenen zijn van de samenstellers van het liedboek om een dergelijk lied op te nemen, naast dat over Sint-Willibrord en Sint-Maarten?, vroeg ik Andries Govaart.

'Ik vermoed dat de redactie/samenstellers de voorreformatorische traditie willen voortzetten: er zijn mensen die in hun levenswijze en verbondenheid met God voorbeeldig zijn, rolmodellen als het ware. En die vaak met hun leven getuigen van hun geloof in God. Natuurlijk bidden de protestanten niet tot de heiligen, maar het zijn wel levende geloofsgetuigen in die zin dat hun verhalen tot op de dag van vandaag doorverteld worden en geloof wekken. Bovendien sluit je met de keuze voor deze heiligen aan bij het Nederlands cultureel erfgoed.' Zijn vermoeden wordt desgevraagd bevestigd door Klaas Holwerda, de secretaris van de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied die het liedboek samenstelde. Hij schreef mij: *Wat Andries Govaart formuleert, is een goede weergave van de beweegredenen.*

In protestantse oren is de slotregel *'Nicolaos, pleit voor ons'* typisch Room-Katholiek. Was die regel voor de samenstellers van het liedboek geen probleem?

'De slotregel vormde geen probleem. Men merkte op dat er niet staat: bid voor ons. 'Nicolaos pleit voor ons' kan een aanroeping inhouden maar kan ook louter beschrijvend gehoord worden. Bovendien is de laatste regel van het vierde couplet expliciet gericht tot God.'

Met name in de orthodoxe hoek van de protestantse kerken zal men het daar toch niet mee eens zijn. De rechtzinnige predikant A.J. Zoutendijk uit Utrecht reageerde als volgt op de laatste regel: *'Ga die arme man niet lastigvallen. We hebben er Eén Die voor ons bidt.'* Heeft Andries dit soort commentaar ook bereikt?

'Waar ik het meest reacties op heb gehad is couplet 2. Het ontroert mensen, soms hevig. Blijkbaar herinnert het sommigen aan hun kindertijd of doet het hen denken aan misbruik en/of uitbuiting van kinderen...'

geen *'Nicolaas bid voor ons!'*
(ora pro nobis)

Tot besluit

Tenslotte ben ik nieuwsgierig of Sint-Nicolaas een speciale betekenis heeft voor de dichter.

'We hebben thuis van jongs af aan sinterklaas gevierd, met schoen zetten met de wortel voor het paard, sinterklaasliedjes zingen met mijn moeder aan de piano, strooien (altijd als mijn vader net weg was..). Sinterklaas kwam bij ons op bezoek en de kinderen uit de straat waren daar dan ook bij.'

Later toen je bij de groten hoorden, werd het feest gevierd met pakjes en bij ieder pakje een gedicht en vaak ook een zelfgemaakte surprise. Inmiddels vier ik het niet meer.'

Ik denk dat wij, leden van het Sint-Nicolaasgenootschap, heel blij kunnen zijn met het prachtige lied over Sint-Nicolaas van Andries Govaart. Wellicht een idee om het eens op een Genootschapsdag te zingen?

Klaas Rigterinkmet
dank aan Andries Govaart
(zie: www.anderszins.eu)

De mijter

Jubileumprogramma 2014, 25-jaar SNG-Vlaanderen

Nog tot en met donderdag 4 december kan je de stad van de Sint ontdekken met de **wandelzoektocht 'Kom toch eens....zoeken** (in de stad van de Sint)'. Deelnameformulieren zijn verkrijgbaar bij de toeristische dienst van Sint-Niklaas..

Nog tot en met zaterdag 6 december – Sint-Niklaas, **elfde editie Huis van de Sint**, Stationsstraat 85: vrij of geleid bezoek aan de winterresidentie van Sinterklaas. Org. Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen in opdracht van de Stad Sint-Niklaas.

Nog tot en met zaterdag 6 december – Sint-Niklaas: **Twintigste voetrally voor kinderen "Wie zoekt die Sint?"** – doorlopend t.e.m. zaterdag 06/12. (i.s.m. Stad Sint-Niklaas, Kon. Vereniging van Meesterbanketbakkers en Stedelijke Jeugdraad).

Vrijdag 5 december 2014, 19u00 – Sint-Niklaas, Sint-Nicolaaskerk, Sint-Nicolaasplein: **Nicolaasgebedsdienst**. Org.: Sint-Nicolaasparochie.

Vrijdag 5 december, 20u00 – Sint-Niklaas, Taverne Den Antus: **vijfentwintigste Literaire en Ludieke Sinterklaasavond** (i.s.m. Davidsfonds Sint-Niklaas). Naar aanleiding van het vijfentwintigste jubileum van het Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen zal bij deze avond een feestelijke maaltijd worden georganiseerd met een schare aan internationale genodigden.

Vrijdag 5 december 2014, 19u00 – Sint-Niklaas, Sint-Nicolaaskerk, Sint-Nicolaasplein: **Nicolaasgebedsdienst**. Org.: Sint-Nicolaasparochie.

zaterdag 6 december 2014, 14u30 – Sint-Niklaas, **Feestelijke ontvangst op het Stadhuis** n.a.v. het vijfentwintigste jubileum van het Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen.

De betekenis van Zwarte Piet.

Op de achterzijde van het boek lezen we: 'geschreven voor hen die het Sinterklaasfeest met een Zwarte Piet omarmen'. Treffender kan de inhoud van het boek niet worden omschreven. Een boek voor hen die Zwarte Piet niet uit het straatbeeld willen laten verdwijnen.

In een tijd waarin Zwarte Piet permanent in de belangstelling staat komt Jan van Wijk, niet geheel zonder reden, met deze uitleg over de metgezel van Sinterklaas. De kleur van de omslag geeft de code aan waarin Zwarte Piet zich bevindt. Code rood want het lijkt soms vijf voor twaalf. Hij probeert met het boek het tijt te keren met feiten, keihard, en soms minder hard maar altijd overtuigend gebracht. Ieder hoofdstuk waaronder geschiedenis, Zwarte Piet, ontwikkelingen, commotie, toekomst geeft gedetailleerde informatie. Je wordt als lezer eerst ongemerkt meegenomen naar reeds lang vervlogen tijden om dan daarna terecht te komen in het nu maar ook de toekomst wordt niet vergeten. De informatie is soms overweldigend, de figuur Zwarte Piet is en blijft de Zwarte Piet die we anno 2014 overal tegenkomen. Jan geeft op verfijnde wijze een mening weer maar onderbouwd deze met een enorme hoeveelheid bronnen op papier, digitaal maar ook met face to face gesprekken. Hij schuwt ook niet de mening van de tegenstanders weer te geven en behandelt natuurlijk ook het onderwerp slavernij. Het boek geeft dus zeker geen eenzijdig beeld van de figuur Zwarte Piet en wat zijn verschijning in Nederland en Vlaanderen teweeg brengt.

Een quick scan laat een grote hoeveelheid alinea's zien en het lijkt in het begin een opgave om er door te komen echter de schrijfstijl van Jan nodigt uit om het boek in één keer uit te lezen. Voor de tegenstanders informatie die wellicht leidt tot voortschrijdend inzicht en reden kan zijn om een mening te herzien. Voor voorstanders is het smullen van de informatie die je eigen mening niet alleen maar keer op keer bevestigt maar ook je kennis van zaken op een nog hoger niveau brengt.

Minipiet

Het boek Minipiet is geschreven door Guy Daniëls en geïllustreerd door Ina Hallemans. Door uitgeverij Clavis uit Hasselt is het boek in 2014 in de handel gebracht. Het ISBN is 978 90 448 23523.

Het boek met de titel Minipiet gaat over de verjaardag van Seppe, zijn cadeautjes en zijn wil om Zwarte Piet te zijn. Seppe wil een groen pietenpak met rode strepen en een grote veer. Seppe wil namelijk een echte helper van Sinterklaas worden. Op zijn verjaardag vindt hij in zijn schoen een mooi perkament met een rode strik. Op het perkament staat dat Sinterklaas geen extra hulp nodig heeft. Sinterklaas doet hem de "Speculaasgroetjes". Echter, daar laat Seppe het niet bij zitten ... Het verhaal is niet alleen warm, maar ook grappig. Seppe heeft dromen en hij wil die laten uitkomen, hij grijpt zijn kans en hoe ...

Het boek is in duidelijk geschreven en rijk geïllustreerd. De teksten hebben veel korte zinnen en dit maakt het boek uitermate geschikt voor jonge lezers. Daarnaast is Minipiet een uitstekend boek om voor te lezen en met de kleine kinderen de afbeeldingen te bekijken en te bespreken. Daniëls en Hallemans hebben vakwerk geleverd. Het boek is een aanrader voor de Sinterkaasperiode.

Ze zijn weer in de stad!

**Stad
van de
Sint**

exclusief

Nieuw

**bij de horeca
stadskern**

12 november

**-
6 december**

